

N:o 82.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 april 1907.
— — — — Andra Kammaren den 27 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående stadsplan och tomtindelning m. m., dels ock tio med förändrande af nämnda proposition väckta motioner.

(Riksdagens Särskilda Utskotts (n:o 2) Utlåtande N:o 1).

Till Konungen.

Genom proposition den 1 februari 1907 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till

- 1:o lag angående stadsplan och tomtindelning, samt
- 2:o lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen den 26 maj 1899 angående förändring af tomts område.

I sammanhang med nämnda proposition har Riksdagen tagit under öfvervägande några af enskilda motionärer framställda yrkanden, hvilka afse ändringar i eller tillägg till vissa detaljbestämmelser i förslaget till lag angående stadsplan och tomtindelning.

Den förevarande propositionen har i hufvudsak vunnit Riksdagens bifall. Endast i vissa delar af förslaget till lag angående stadsplan och tomtindelning har Riksdagen funnit ändringar böra äga rum. Dessa ändringar gå, där de ej äro af redaktionell art, hufvudsakligen ut på att något lindra de bördor, som enligt detta lagförslag skulle påläggas stä-

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 27 Häft. (N:o 82). 1

derna i och för genomförandet af stadsplan och tomtindelning, äfvensom att möjliggöra en utsträckt användning af det nya tomträttsinstitutet, hvarjämte Riksdagen funnit vissa inskränkningar böra vidtagas i den i lagförslaget upptagna skyldigheten för kronan att afstå mark.

Härförutom anser Riksdagen sig emellertid böra betona nödvändigheten af att för köpingar, municipalsamhällen och andra områden å landet, i fråga om stadsplans och tomtindelnings uppgörande samt byggnadsverksamhetens ordnande, varda fastställda särskilda bestämmelser af lindrigare art än som för städerna kan finnas lämpligt.

Riksdagen, som, på sätt ofvan nämnts, finner Eders Kungl. Maj:ts proposition icke kunna i oförändradt skick godkännas, får alltså tillkännagifva,

att Riksdagen för sin del antagit lag angående stadsplan och tomtindelning af den lydelse bilagan A utvisar,

samt att Riksdagen bifallit det i propositionen innefattade förslaget till lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen den 26 maj 1899 angående förändring af tomts område.

Stockholm den 27 april 1907.

Med undersåtlig vörndnad.

Bil. A.

LAG

angående stadsplan och tomtindelning.

Med ändring af hvad lag eller författning innehåller häremot stridande förordnas som följer:

Om stadsplan.

1 §.

För stads ordnande och bebyggande skall finnas plan, omfattande såväl byggnadskvarter som ock gator, torg och andra allmänna platser samt dessas höjdlägen (gatuprofiler).

2 §.

Stadsplan antages af stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, af allmän rådstuga men vare ej gällande, innan därom fattadt beslut blifvit af Konungen fastställt. Innan stadsplan antages, skall ägare af mark inom det område, hvars planläggning är i fråga, lämnas tillfälle att yttra sig öfver uppgjort förslag till plan.

I fråga om ändring i stadsplan eller om dess utsträckande så ock om särskild plan för viss del af stadens område i öfrigt gälle hvad nyss är sagdt; dock att stadsfullmäktiges eller allmän rådstugas beslut om jämkning af ringa betydighet i byggnadskvarters gränser, gatuprofiler eller dylikt skall, där ej kronans rätt beröres, vara gällande, om beslutet af Konungens befallningshafvande fastställles.

Stadsplan, som af ålder består eller före denna lags ikraftträdande blifvit fastställd, skall fortfarande lända till efterrättelse, till dess ändring däri göres i den ordning nu är stadgad.

Om tomtindelning.

3 §.

Är stadsplan till större eller mindre del grundad på viss tomtindelning, som därmed står i omedelbart samband, skall den tomtindelning jämte stadsplanen underställas Konungens pröfning.

Väckes förslag, att för visst område skola tillämpas särskilda bestämmelser med afseende å sättet för byggnadstomternas användande, skall om beslut öfver sådant förslag samt beslutets fastställande så ock, där så nödigt pröfvas, om antagande och fastställande af tomtindelning för området gälla hvad i 2 § är sagdt om antagande och fastställande af stadsplan.

I andra fall tillkommer det stadens byggnadsnämnd att handlägga frågor om kvarters indelande i byggnadstomter; dock vare nämndens beslut ej gällande, innan det blifvit af Konungens befallningshafvande fastställt. Innan nämnden fattar beslut, skall ägare af mark, som af tomtindelningen beröres, lämnas tillfälle att yttra sig i ärendet, och må beslut, som angår kronan tillhörigt område, ej fastställas, utan att Konungen därtill gifvit lof.

4 §.

Skall enligt fastställd stadsplan mark läggas till byggnadskvarter eller därifrån afskiljas eller har byggnadskvarter utlagts å mark, som förut ej varit planlagd, skall, såvidt ej tomtindelning fastställts i sammanhang med stadsplanen, kvarters indelande i tomter äga rum, när ägare af mark inom kvarteret det begär; dock att ändring af befintlig tomtindelning må ske endast i den mån sådant finnes för kvarterets ändamålsenliga bebyggande nödigt.

Är befintlig tomtindelning ej öfverensstämmande med bestående äganderättsförhållanden eller har kvarter helt och hållet eller till större delen afbrunnit, skall fråga om ny tomtindelning företagas, när ägare af mark inom kvarteret det begär eller byggnadsnämnden så nödigt finner.

Ej må i andra fall än nu är sagdt befintlig tomtindelning ändras, med mindre ägarne till de tomter, som af ändringen beröras, därom äro ense och ändringen finnes för ett ändamålsenligt bebyggande lämplig.

Om förbud mot nybyggnad i vissa fall.

5 §.

Å mark, som enligt gällande stadsplan ingår i gata, torg eller annan allmän plats, må ej nybyggnad företagas.

Är beslut fattadt om antagande af stadsplan för förut ej planlagdt område eller om ändring i gällande stadsplan, må, innan frågan om beslutets fastställande blifvit pröfvad, nybyggnad ej företagas inom område, som beslutet afser; dock äge Konungens befallningshafvande i särskildt fall till sådant byggnadsföretag gifva tillstånd.

Har stad eller stadsdel helt och hållet eller till större delen afbrunnit och väckes fråga om ändring i den för det afbrända området gällande stadsplan, eller väckes fråga om stadsplans utsträckande öfver visst område, må Konungens befallningshafvande på framställning af staden meddela förbud mot nybyggnad inom område, som af frågan beröres, till dess beslut i frågan blifvit fattadt, dock i intet fall för längre tid än sex månader.

6 §.

I fall, som i 4 § 1 mom. sägs, vare nybyggnad inom kvarteret ej tillåten, innan tomtindelning blifvit fastställd. Ej heller må, där på grund af 4 § 2 och 3 mom. fråga om ny tomtindelning för större eller mindre område blifvit väckt, nybyggnad inom området företagas, innan frågan slutligen pröfvats. Konungens befallningshafvande äge dock i särskildt fall gifva tillstånd till byggnadsföretag, hvarom nu är sagdt.

7 §.

Nybyggnad inom kvarter må ej ske utöfver gällande tomtgräns. Å område, som enligt gällande tomtindelning utgör en tomt, men hvaraf särskilda delar äro i olika ägares hand, vare nybyggnad ej tillåten. Har tomt bildats genom åtgärd, till hvilken enligt lagen angående förändring af tomts område rättens medgifvande skall sökas, vare nybyggnad å tomten i intet fall tillåten, innan sådant medgifvande lämnats.

Om marks afstående och inlösande.

8 §.

Mark, som erfordras för de i fastställd stadsplan upptagna gator, torg och andra allmänna platser, skall, ehvad marken tillhör kronan eller enskild man, menighet eller inrättning, afstås till staden.

Har tomtindelning ägt rum, och finnes, att efter frånskiljande af gatumark, hvarom nyss är sagdt, ägaren ej har kvar hel byggnadstomt invid gatumarken, vare staden pliktig lösa gatumarken.

9 §.

Allmän väg, som enligt fastställd stadsplan ingår i gatumark, tillfalle staden utan ersättning.

10 §.

Varder stadsplan fastställd öfver trångt eller eljest olämpligt bebyggt område, äger Konungen förordna, att jämväl mark, som ingår i byggnads-kvarter skall, där marken tillhör enskild man, menighet eller inrättning, till staden afstås.

Lag samma vare, där i fastställd stadsplan upptaget tomtområde, som finnes vara för stadens utveckling oundgängligen erforderligt, icke annorledes kan på skäligen villkor förvärfvas för bebyggande.

11 §.

Vill stad inom den del af dess område, som ej ingår i stadsplan, för hufvudgator, som framdeles kunna blifva erforderliga, förvärfva mark, tillhörig enskild man, menighet eller inrättning, må staden hos Konungen söka förordnande, att marken skall till staden afstås.

12 §.

Äro, sedan ett år förflutit från denna lags ikraftträdande, särskilda delar af område, som enligt därförut fastställd tomtindelning utgör en tomt, uti olika ägares hand, må staden till sig lösa de särskilda tomtdelarna; den vare ock, då det äskas, därtill pliktig, dock ej i det fall, att tomtdel

utgör mer än halfva tomten och återstoden af tomten är obebyggd. Fastställes tomtindelning, efter det denna lag trädt i kraft, och äro, sedan ett år förflutit från fastställandet, särskilda delar af område, som enligt tomtindelningen utgör en tomt, uti olika ägares hand, vare lag samma.

Utan hinder af hvad nu är sagdt må staden, där på grund af 8 § 2 mom. yrkande väckes om stadens förpliktande att lösa gatumark, genast lösa tomtedel, som för gatumarkens ägare invid gatumarken kan återstå.

Hvad i denna § är stadgadt om stads rätt och plikt att lösa tomtedel skall gälla jämväl om kronan tillhörigt område.

13 §.

Hafva särskilda delar af fastighet kommit i olika ägares hand, efter det stadsplan blifvit fastställd eller af stad antagen, må däraf ej föranses skyldighet för staden att lösa mark enligt 8 eller 12 §.

Hvad nu är sagdt skall icke äga tillämpning, där förändringen i äganderätt skett före denna lags utfärdande.

Om ersättning för mark och annat skadestånd så ock om dess bestämmande och gäldande.

14 §.

Skall enligt denna lag mark till staden afstås eller af staden lösas, njute den, som af markens afträdande skada lider, ersättning därför af staden.

I fall, som nu afses, skola de i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof meddelade föreskrifter äga tillämpning, med iakttagande af hvad nedan i 15—24 §§ finnes stadgadt.

15 §.

Ansökan om tillsättande af särskild nämnd må, där staden enligt 8 eller 12 § är skyldig lösa mark, göras såväl af staden som af markens ägare.

16 §.

Skall mark afstås enligt 10 eller 11 §, må stämning ej af rätten utfärdas, innan staden visat, att tiden för afträdandet blifvit genom Konungens förordnande eller parternas öfverenskommelse bestämd.

I fall, hvarom förmäles i 8 och 12 §§, skall, där ej parterna annorlunda åsamjas, mark afträdas å den fardag för afträdande af förhyrd lägenhet, som infaller näst tre månader, efter det stämning af rätten utfärdats.

17 §.

Nekar stad att lösa mark, då ägaren, på grund af hvad i denna lag är stadgadt, det yrkar, eller varder stads rätt att lösa mark af ägaren bestridd, meddele rätten beslut i frågan, innan nämnd må sättas, och skall klagan öfver rättens beslut föras genom besvär.

Har stad sökt anstånd enligt 27 eller 28 § i denna lag, varde frågan om nämnds tillsättande hvilande, till dess sig visat, om anstånd varder beviljad.

18 §.

Hvad i 14 § af förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof är stadgadt skall icke medföra skyldighet att lösa jord eller lägenhet, som ligger inom det område, stadsplanen omfattar.

19 §.

Finnes å mark, som afses i 8 eller 11 §, byggnad, stängsel, plantering eller annat, som till marken hör och lösas skall, bör särskildt värde sättas å själfva marken, och skola, där ej all mark, som uppskattas, pröfvas hafva lika värde, de särskilda värdena utsättas.

20 §.

Har ägare af mark, som afses i 8 eller 11 §, enligt särskildt aftal upplåtit marken till enskild utfartsväg eller till allmänt begagnande, skall vid ersättnings bestämmande hänsyn tagas till sådant förhållande.

21 §.

Vid bestämmande af ersättning, som skall utgå enligt 8 eller 10 §, må hänsyn icke tagas till den ökning i värde, som allenast i följd af stadsplanens fastställande eller genomförande uppstår för den mark, hvarom fråga är.

22 §.

Varder ersättningsbelopp, som stad förpliktats att utgifva, ej erlagdt eller nedsatt inom den i 24 § af förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof stadgade tid, skall, i händelse någon till ersättning berättigad det yrkar, frågan om markens afträdande, såvidt på hans rätt inverkar, vara förfallen.

23 §.

All undersöknings- och rättegångskostnad skall gäldas af staden, dock att, där på grund af 15 § ansökan om nämnds tillsättande gjorts af markens ägare och nämnd ej varder tillsatt, kostnaden skall gäldas efter ty i 21 kap. rättegångsbalken är stadgadt.

24 §.

Hvad i 29 § af förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof är stadgadt om rätt att återlösa afträdd jord eller lägenhet skall icke äga tillämpning i fråga om mark, som i denna lag afses.

25 §.

Varder vid genomförandet af fastställd stadsplan allmän väg, gata, torg eller annan allmän plats helt eller delvis igenlagd, eller varder gata, torg eller annan allmän plats till sitt höjdläge ändrad, och uppstår därigenom skada för ägare af invid liggande mark eller för den, som har nyttjanderätt till marken eller byggnad därå, eller för innehafvare af servitut, som å marken hvilar, den skada vare staden pliktig att ersätta.

26 §.

Tvist, huruvida skadestånd, hvarom i 25 § sägs, utgå bör, pröfvas af rätten.

Är genom laga kraft ägande dom eller parternas åsamjande afgjort, att skadestånd skall utgå, och kunna parterna ej enas om skadeståndets belopp, skall frågan härom afgöras af särskild nämnd, tillsatt i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof föreskrifver. Ansökan om nämnds tillsättande i sådant fall må göras såväl af ersättningstaganden som af staden. Nämnden uppskatte skadan till högsta

skäligen belopp, dock att beloppet ej må sättas lägre än staden medgifvit eller höjas utöfver hvad ersättningstaganden yrkat. Skadestånd skall utgifvas inom tre månader efter det beloppet blifvit bestämdt. Godtgörelse till nämnden och annan kostnad gäldas af staden, då skadeståndet varder satt till högre belopp än staden medgifvit, men eljest af ersättningstaganden.

Om anstånd med genomförande af stadsplan och tomtindelning.

27 §.

Kan det befaras, att omedelbart genomförande af stadsplan i dess helhet skulle för stad medföra alltför betungande utgifter, må staden med afseende å visst område hos Konungen söka anstånd med planens genomförande.

Konungens befallningshafvande må, när skäl därtill äro, på framställning af stad medgifva anstånd med genomförande af tomtindelning inom visst kvarter eller del däraf. Är anstånd med stadsplans eller tomtindelning genomförande beviljad, skall stadsplanen eller tomtindelningen, i fråga om rätt att verkställa nybyggnad samt rätt eller plikt att lösa mark, vara utan verkan under den tid, för hvilken anståndet beviljats; dock att mark, som enligt stadsplan ingår i gata, torg eller annan allmän plats, skall, enligt 8 § 1 mom., till staden afstås, när staden det begär.

28 §.

Med afseende å område, för hvilket anstånd, som i 27 § sägs, ej gäller, äger Konungen, på framställning af stad, förordna, att med stadens skyldighet att enligt 8 § lösa gatemark, som är bebyggd, och enligt 12 § lösa bebyggd tomt del skall under viss tid anstå.

Om gatas upplåtande och underhåll.

29 §.

Ny gata skall i behörigt skick upplåtas för allmänt begagnande i den mån bebyggandet kvarter efter kvarter fortskrider från förut upplåten gata, med iakttagande att hvarje särskild gatudel skall upplåtas, då tomter med en sammanlagd längd utmed gatudelen af minst en tredjedel

af de vid gatudelen befintliga tomtlinjer blifvit bebyggda. Konungens befallningshafvande må, när synnerliga skäl därtill äro, på framställning af stad för viss tid medgifva uppskof med upplåtande af sådan del af gata, därå byggnad finnes uppförd.

Hvad nu är sagdt skall med afseende å torg och annan dylik allmän plats tillämpas så, att marken till en bredd af aderton meter från tomtlinjerna betraktas såsom gata. Platsen skall i sin helhet upplåtas, då tomter med en sammanlagd längd utmed densamma af minst två tredjedelar af de därvid befintliga tomtlinjer blifvit bebyggda.

Då redan befintlig gata skall utvidgas, skall ny gatudel upplåtas för allmänt begagnande i den mån tomt invid den nya gatudelen blifvit byggd.

30 §.

För gatas upplåtande till allmänt begagnande å tid, som i 29 § sägs, vare staden ansvarig. Genom detta stadgande göres ej rubbning i hvad för stad må vara gällande i afseende å tomtägares skyldighet att bekosta gatas anläggande; och skall, där på grund af hvad nu föreskrifvits stad utfört gatuanläggning, som eljest ålegat tomtägare att ombesörja, tomtägare till staden återgälda kostnaden för anläggningen.

Angående sättet för ordnande och anläggning af gata äfvensom skyldigheten att ombesörja och bekosta gatas underhåll gälle hvad för hvarje stad är föreskrifvet. Underhållet af allmän väg, som ingått i gatumark, skall i den mån, som för gatas upplåtande för allmänt begagnande är stadsgadt, öfvertagas af den, som, enligt hvad föreskrifvet är, har att underhålla gatan.

Hvad nu är sagdt skall ock äga tillämpning beträffande torg eller annan dylik allmän plats.

Om tomtägares skyldighet att ersätta värdet af gatumark.

31 §.

Ägare af tomt vid gata, som efter denna lags ikraftträdande upplåtes för allmänt begagnande, vare skyldig ersätta staden värdet af gatumarken utmed tomten intill gatans midt, dock ej till större bredd än nio meter. Har tomtägare utan lösen öfverlåtitt gatumark till staden, vare han från skyldighet att ersätta den mark fri. Ingår allmän väg i gatumarken, skall tomtägare utgifva godtgörelse för hälften af den för gatans utläggning därutöfver erforderliga mark till en bredd af högst nio meter.

Är tomt belägen vid gatukors, omfattar ersättningsskyldigheten tillika den del af gatukorset, som inneslutes af den nyss angifna gatumarkens utdragna gränslinjer.

Hvad i denna § är sagdt, skall med afseende å torg eller annan dylik allmän plats tillämpas så, att marken till en bredd af aderton meter från tomtlinjen betraktas såsom gata.

32 §.

Ersättning, som tomtägare enligt 31 § har att utgifva, skall, där ej parterna kunna enas om dess belopp, bestämmas af särskild nämnd, som på enderas ansökan tillsättes i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof föreskrifver. Nämnden har att efter de för uppskattning af gatumark, som till staden afstås, stadgade grunder uppskatta värdet af själfva marken vid tiden för ersättningens utgifvande utan hänsyn till kostnad, som staden må hafva vidkänts för markens planerande och ordnande. Uppstår tvist om vidden af den gatumark, tomtägaren har att ersätta, skall särskildt värde sättas å den mark, tvisten gäller. Godtgörelse till nämnden och annan kostnad gäldas utaf staden, då ersättningen varder satt till lägre belopp, än staden fordrat, men eljest af tomtägaren.

33 §.

Ersättning för gatumark skall af tomtägare utgifvas, då efter stadsplans fastställande nybyggnad blifvit å tomten uppförd, dock ej innan gatan upplåtits för allmänt begagnande.

Har tomt utfartsväg åt en för allmänt begagnande upplåten gata, vare tomtägaren ej skyldig utgifva ersättning för mark till annan gata, som utmed tomten upplåtes, förrän nybyggnad å tomten varder verkställd invid den nya gatan.

Nybyggnad, som i denna § afses, må ej företagas, innan tomtägaren hos byggnadsnämnden för ersättningens utgifvande ställt säkerhet, som af nämnden godkännes. Från ställande af säkerhet, hvarom nu är sagdt, vare kronan fri.

34 §.

Skall gata vidgas, och medför vidgningen, efter ty därom är af Konungen stadgadt, rätt att vid gatan uppföra högre byggnad än förut tillåtits, vare den, som äger tomt vid någondera sidan af gatan, skyldig

ersätta staden en fjärdedel af värdet å den mark, som fordras för gatans vidgning intill aderton meter framför hans tomt.

I fråga om ersättningbeloppets fastställande skola de i 31 och 32 §§ meddelade bestämmelser äga motsvarande tillämpning. Beloppet skall utgifvas, då, efter det beslut om vidgningen fastställts, byggnad, som här är sagd, blifvit uppförd, dock ej innan gatan framför tomten blifvit vidgad; och må sådan byggnad ej uppföras, innan tomtägaren hos byggnadsnämnden ställt säkerhet, som af nämnden godkännes. Kronan vare från ställande af säkerhet fri.

Om vissa ofria tomter.

35 §.

Hvad här förut är sagdt om ägare af mark eller tomt skall ock gälla om den, som till ofri tomt i stad har sådan rätt, hvarom förmåles i lagen den 24 maj 1895 angående hvad till fast egendom är att hänföra.

Föreskrifter angående vissa områden å landet.

36 §.

Hvad i denna lag är stadgadt för stad skall äga motsvarande tillämpning för köping så ock för annan ort, för hvilken på grund af hittills gällande föreskrifter byggnadsstadgan för rikets städer förklarats skola gälla.

Konungen må ock förordna, att denna lag skall äga motsvarande tillämpning för hamnplats, fiskläge eller annan ort med större sammanträngd befolkning; och medföra sådant förordnande enahanda verkan, som enligt hittills gällande lag följt utaf förordnande om tillämpning af byggnadsstadgan för rikets städer. Konungens befallningshafvande åligger att, när omständigheterna sådant förordnande påkalla, efter kommunalstämmas och ortsinvånarnas hörande, med anmälan därom till Konungen inkomma.

Då förordnande, hvarom nu är sagdt, meddelas för någon ort, äger Konungen förklara, att med afseende å viss bebyggd del af dess område skall gälla hvad i 2 § sägs angående stadsplan, som af ålder består. Inom området i öfrigt må icke, förrän stadsplan blifvit fastställd, nybyggnad äga rum, med mindre Konungens befallningshafvande för särskildt fall därtill gifver lof. Är stadsplan icke fastställd för ort, som i 1 mom.

sägs, vare i fråga om sådant förklarande och om förbud mot nybyggnad lag samma.

37 §.

Är större byggnadsverksamhet att förvänta inom område å landet, å hvilket 36 § icke äger tillämpning, äger Konungen förordna, att stadsplan för området skall upprättas; och må efter sådant förordnandes meddelande nybyggnad icke, förrän stadsplan blifvit fastställd, inom området äga rum, med mindre Konungens befallningshafvande för särskildt fall därtill gifver lof.

Framställning om sådant förordnande, som nyss är nämndt, så ock om fastställande af stadsplan må göras af Konungens befallningshafvande eller af områdets ägare Ej må stadsplan fastställas utan att områdets ägare däröfver blifvit hörd.

Sedan stadsplan blifvit fastställd, må nybyggnad ej ske å mark, som enligt planen skall ingå i gata, torg eller annan allmän plats.

Varder sedermera förordnande, som i 36 § sägs, för området meddeladt, skall stadsplanen jämväl i öfrigt vinna omedelbar tillämpning inom området.

38 §.

Är stadsplan fastställd för område, som i 37 § afses, äger Konungens befallningshafvande på framställning af områdets ägare fastställa tomtindelning för området eller viss del däraf. Tomtindelning, enligt hvilken särskilda delar af tomt skulle förblifva i olika ägares hand, må ej fastställas.

Fastställd tomtindelning må ej ändras i andra fall, än då enligt fastställd ändring i stadsplanen mark skall läggas till byggnadskvarter eller därifrån afskiljas eller ock ägare till de tomter, som af ändringen beröras, därom äro ense. Sedan tomtindelning blifvit fastställd, må ej nybyggnad ske utöfver gällande tomtgräns.

Allmänna bestämmelser.

39 §.

Företages nybyggnad i strid mot hvad i 5, 6, 7, 36, 37 eller 38 § är stadgadt, äge öfverexekutor till rättelse i hvad olagligen skett meddela handräckning; och gälle därom enahanda bestämmelser, som för det i 157

§ utsökningslagen afsedda fall äro stadgade. Genom denna föreskrift göres ej ändring i lagen den 26 maj 1899 om hvad i vissa fall bör iakttagas, då byggnad uppförts utöfver tomtgräns.

Ansökan om handräckning, hvarom nu är sagdt, må göras af allmän åklagare eller byggnadsnämnd, där sådan finnes. Är ansökan gjord af allmän åklagare, och äskar utmätningssmannen, att kostnad för förrättningen skall förskjutas, må det ske af allmänna medel.

40 §.

Hvad i denna lag är sagdt om nybyggnad skall ock gälla om sådan förändring af befintlig byggnad, hvilken, efter ty därom är af Konungen stadgadt, är att till nybyggnad hänföra.

41 §.

De närmare föreskrifter, som må anses erforderliga i fråga om stadsplans och tomtindelningens uppgörande, om byggnadsnämnds sammansättning och åligganden samt om bebyggande af stad, köping och annat område, som i denna lag afses, meddelar Konungen.

På framställning af stad, köping och annat samhälle, som i denna lag afses, må Konungen förordna, att särskilda föreskrifter skola tillämpas med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom sådan del af samhällets område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1908, dock att hvad däri är stadgadt om antagande och fastställande af stadsplan, om ändring i stadsplan eller dess utsträckande, om tomtindelning samt om förbud mot nybyggnad i vissa fall skall lända till efterrättelse genast efter lagens utfärdande.

Är vid lagens ikraftträdande fråga om ändring i fastställd stadsplan eller tomtindelning på pröfnings beroende, skola föreskrifterna om plikt att lösa gatumark eller tomtedel ej vinna tillämpning med afseende å område, som af ändringen beröres, förrän frågan blifvit slutligen pröfvad.
